

Repliker

Repliker. "Dags att genomsåda Uber"

Publicerad 2016-07-13

REPLIK. Uber svarar på kritiken om förarnas påstådda skattefusks (DN Debatt 8/7). Men problemen med detta och andra internetföretag är mycket större än så, skriver KTH-forskaren Anders Gullberg.

Myndigheter och politiker har en grannliga uppgift i att motverka de monopolföretag som dominerar internet utan att ta död på de positiva inslagen i den nya tekniken. Som komplement till regleringar skulle offentlig sektor kunna utveckla egna digitala plattformar och där erbjuda sina tjänster. Transportsektorn är här ett intressant alternativ.

Det är bra att taxiförmedlingstjänsten Uber hjälper sina "partnerförare" med redovisningen till skattemyndigheten. Detta är dock en detalj som inte får skymma de enorma utmaningar som Uber och andra framgångsrika internetföretag ställer myndigheter och politiker inför.

NNONS:

SVERIGES MEST POPULÄRA SUPERMILJÖBIL

MITSUBISHI OUTLANDER PLUG-IN HYBRID

FINNS FÖR OMGÅENDE LEVERANS – VÄLKOMMEN TILL DIN MITSUBISHIHANDLARE I STOCKHOLM PÅ EN PROVKÖRNING

AKALLA <i>Hedin Bil</i>	HANINGE <i>J BIL</i>	LÄNNA <i>Länna Bilcenter</i>	SALTSJÖ-BOO <i>Dahlbacka Bil</i>
SEGELTORP <i>Hedin Bil</i>	TÄBY <i>J BIL</i>	VALLENTUNA <i>Vallentuna Motor</i>	VÄLLINGBY <i>J BIL</i>

Viktad förbrukning 1,8 l/100 km och 134 Wh/km, CO₂ 42 g/km. Sveriges mest sålda supermiljöbil 2015-2016.

MITSUBISHIMOTORS.SE

Å ena sidan skapar nämligen internetföretagens sätt att använda ny teknik enorma möjligheter till effektivisering och miljöanpassning liksom till stora vinster för samhällsekonomin. Med hjälp av digitala plattformar kopplas producenter och konsumenter samman på ett nytt och aldrig tidigare skådat sätt vad gäller effektivitet och räckvidd. Den stora potentialen framgår av den fantastiska värdeutvecklingen för dessa bolag. Det handlar om hundratals miljarder dollar.

Å andra sidan har de använda metoderna frambringat ett begränsat antal företag med monopolartad ställning som har ambition och potential att i global skala lägga under sig allt

från nyhetsförmedling till persontransporter och detaljhandel. Genom kontrollen av plattformarna kan företagen diktera villkoren för transaktionerna och i kraft av sina ekonomiska muskler driva intensiv lobbyverksamhet och juridiska processer för att utvidga sina maktpositioner. Utmaningarna mot förlegade institutioner och regelverk är av godo men inte till priset av att nya självutnämnda makthavare styr världen.

När ett företag som Uber erövrat en marknad försämras villkoren för förarna samtidigt som företaget ökar sin förmedlingsprovision så som utvecklingen i London visar (Guardian 27/4). När å andra sidan Uber lade ned verksamheten på grund av missnöje med myndigheternas krav, som i Austine, växte snabbt nya decentraliserade användarstyrda samåkningsalternativ fram.

Över hela världen pågår försök att med regleringar komma tillrätta med de beskrivna problemen och i Sverige arbetar en statlig utredning med frågan. Den stora utmaningen är att samtidigt stärka de positiva samhällseffekterna av den digitala plattformstekniken som de stora jättarnas monopol rubbas. Den idylliska visionen av delandets ekonomi, att vi byter grejer och tjänster som vi redan har med varandra, är falsk. I stället har vi alla hamnat i händerna på globala företag som dikterar villkoren för vår internettillvaro och använder våra data för att stärka sina positioner.

Som ett oprövat komplement till regleringspolitiken och också som ett försök till maktindelning skulle offentlig sektor kunna använda plattformstekniken vid leverans av de tjänster sektorn producerar. Transporterna är ett givet alternativ där offentlig sektor ansvarar för bastjänsterna kollektivtrafik och infrastruktur. Här kan stat, landsting och kommuner gå samman och erbjuda förstklassig information, kvalitetsgaranti, smidig betalning och dynamisk prissättning. Detta skulle balansera de privata företagens maktställning, samtidigt som gemensamma värden som minskad klimatpåverkan, förbättrad lokal miljö, trafikkärliga och offentliga besparingar kan prioriteras som alternativ till de privata monopolföretags vinstmotiv.

DN Debatt. 8 juli 2016

Debattartikeln

Alok Alström, Sverigechef Uber:

["Nu delar Uber uppgifter direkt med Skatteverket"](#)

Repliker

KTH-forskaren Anders Gullberg:

["Dags att genomskåda Uber"](#)

[Läs fler artiklar på DN Debatt.](#)

Detta är en opinionstext i Dagens Nyheter. Skribenten svarar för åsikter i artikeln.

Anders Gullberg, forskare KTH, medverkar i Mistras forskningsprogram om smart mobilitet och tillgänglighet

[Tillbaka till toppen](#)

Andra läser.